

NYHEDSFEATURE

Dansk sundhedsvæsen står godt rustet til coronakrisen

Sundhedsforskere og formand for de yngre læger er enige om, at Danmark er parat til at komme godt igennem coronakrisen. Det gør det lettere, at vi har et offentligt sundhedsvæsen, siger professor i sundhedsøkonomi Jakob Kjellberg.

En af intensivstuerne på den nye Pandemiafdeling beregnet til coronapatienter på Aalborg Universitetshospital.

© Henning Bagger/Ritzau Scanpix

★ COVID-19

ur@arbejderen.dk

Hårdt pressede og udmattede læger må hele tiden tage beslutninger om, hvilke patienter der skal have intensiv behandling og dermed en chance for at overleve, og hvem der skal opgives.

Situationen på de norditalienske sygehuse er desperat. Billeder af dødtrætte læger og sygeplejersker, der knokler døgnet rundt under elendige forhold, står som et skrækscenarie for de fleste af os danskere.

Samtidig med at der er coronapatienter, som bliver opgivet, fordi der mangler udstyr og personale til at sikre en ordentlig behandling, er der også kræftpatienter og andre med livstruende sygdomme, der ikke får den nødvendige behandling.

Værst står det til i byen Bergamo. Her er dødstallet i øjeblikket oppe på fem gange det normale. Krematorierne kan ikke følge med. Derfor bliver kister med lig kørt i militærkøretøjer ud af byen

midt om natten for at blive kremeret andre steder i landet.

Er det sådan, vi har det her i Danmark om nogle uger, tænkte mange af os, da vi så de grufulde billeder på tv i denne uge.

Der er coronapatienter, som bliver opgivet, fordi der mangler udstyr og personale til at sikre en ordentlig behandling.

I dag er der kun godt 1200 registrerede coronasmittede i Danmark. Hertil kommer et mørketal, fordi de mindst syge ikke længere bliver testet, men blot skal isolere sig i deres eget hjem.

Danmark ligger i bunden blandt de

europæiske lande med kun 2,5 sengepladser per 1000 indbyggere.

Af de smittede er 153 indlagt, 30 af dem er på intensivafdeling, heraf er 27 i respirator. Ni er indtil nu døde.

Det er jo ikke voldsomt, men Sundhedsstyrelsen forventer, at omkring 10 procent af hele den danske befolkning vil blive smittet i den første bølge af coronaepidemien her i foråret, og at 11.000 vil blive så syge, at de skal indlægges, heraf 2900 på intensivafdelinger.

Mange spørger sig selv, om det hårdt pressede danske sundhedsvæsen, der i årevis har været udsat for konstante effektiviseringer, nedskæringer og fyringer, er i stand til at klare en så voldsom ekstrabelastning.

I pressen og på de sociale medier er en opgørelse fra OECD om antal hospitalssenge per 1000 indbyggere i en række europæiske lande blevet spredt og delt. Her ligger Danmark i bunden med kun 2,5 sengepladser per 1000 indbyggere, mens for eksempel Frankrig har 5,98 pladser og Tyskland 8,0 pladser.

De sidste mange årtier er der blevet lukket tusindvis af sengepladser på de

danske sygehuse. Ifølge tal fra Sundhedsstyrelsen var der tilbage i 1978 knap 30.000 somatiske (fysiske sygdomme) sengepladser på sygehusene.

I dag er tallet nede på godt 10.000. Heraf er der omkring 500 akutpladser på intensivafdelinger.

Det er jo en meget drastisk nedskæring. Hvad betyder det for situationen i det danske sundhedsvæsen? Er sygehusene overhovedet rustede til at klare en dansk coronakrise, eller ender vi med italienske tilstande?

Det satte jeg mig for at undersøge nærmere ved at tale med forskellige mennesker med stort kendskab til situationen i det danske sundhedsvæsen.

STÆRKT SUNDHEDSVÆSEN TRODS NEDSKÆRINGER

En af dem er en af landets førende forskere i sundhedsøkonomi, professor Jakob Kjellberg fra VIVE, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

– Det danske sundhedsvæsen er relativt godt rustet til den her coronaepidemi, selvom det selvfølgelig ikke er uden udfordringer, når der bliver brug for så meget ekstra kapacitet. Der vil komme pres på, siger Jakob Kjellberg.

En lignende vurdering kommer fra Helga Schultz, der er formand for landets mere end 13.000 yngre læger.

– På trods af hvor meget der er skåret ned de seneste år, har vi generelt set et stærkt sundhedsvæsen, der har et godt udgangspunkt for at klare en krise som den her. Jeg er fortrøstningsfuld, og det er de lægekollegaer, jeg har talt med, også, siger Helga Schultz.

– Men den omstilling, der sker nu, er selvfølgelig ikke uden omkostninger. Det er jo ikke sådan, at der er en stor overkapacitet i sundhedsvæsenet

til daglig. Så der kommer en pukkel af andre opgaver, som vi udskyder lige nu for at holde så mange som muligt i live gennem den her epidemi, tilføjer hun.

Det er for at forhindre italienske tilstande, at regeringen har taget de mange drastiske tiltag med at lukke store dele af Danmark ned og forbyde forsamlinger med mere end 10 mennesker.

Formålet er at forsinke smittespredningen, så sygehusenes kapacitet kan følge med det stigende antal syge.

Regionerne er i fuld gang med at skaffe øget kapacitet til de mange ekstra coronapatienter, der forventes i de kommende uger. Over hele landet er der oprettet særlige coronaafsnit på sygehusene, og antallet af sengepladser til intensiv behandling er blevet øget.

Personale til de nye afsnit skaffes blandt andet ved at udskyde ikke-akutte behandlinger og operationer på alle landets sygehuse og flytte ansatte fra andre afdelinger over til de nye coronaafsnit. Der foregår i øjeblikket oplæring af både læger og plejepersonale i forhold til at passe coronasyge.

Derudover er der blevet arbejdet på at skaffe ekstra respiratorer til brug for de mest alvorligt syge coronapatienter, der ikke kan trække vejret selv.

– Lige nu er der omkring 1000 respiratorer til rådighed til brug under coronaepidemien ud over det antal, som andre patienter skal bruge. I den yderste konsekvens kan vi derudover inddrage respiratorer fra for eksempel dyrehospitalet, forklarer Jakob Kjellberg.

FÅ SENGEPLADSER

Han mener, at det havde været rart i den nuværende situation med flere akutpladser på sygehusene til intensiv behandling, men han ser ikke Danmarks lave antal sengepladser som det største problem.

– Vi kan ikke altid dimensionere sundhedsvæsenet efter en peak-situation som den her. I forhold til opgørelsen fra OECD skal vi i øvrigt være opmærksomme på, at tallene på sengepladser opgøres forskelligt fra land til land. I for eksempel Tyskland tæller de rehabiliteringssenge med. Det gør vi ikke herhjemme. Så det er lidt som at sammenligne pærer og bananer, siger sundhedsforskeren.

– Det er rigtigt, at vi har et relativt antal sengepladser, men man kan hurtigt skaffe ekstra senge. Det er personalet, der er den mest afgørende faktor. Og her er Danmark blandt de OECD-lande, der har mest sygehuspersonale, tilføjer han.

Når talen falder på antallet af sengepladser, mener Helga Schultz overordnet set, at der er blevet lukket for mange sengepladser, især på de medicinske afdelinger.

– Der er tit overbelægning på de medicinske afdelinger, hvor der står senge på gangene og er for lidt personale til antallet af patienter. Det er utilfredsstillende. Den intensive kapacitet er også for lille. Der bliver brugt for meget energi rundt omkring i landets akutmodtagelser på at få folk ud af sengene igen, uden at det er begrundet i sundhedsfaglige vurderinger, men handler om at der er for få senge og for lidt personale, siger hun.

Formanden for Yngre Læger mener, at der vil være god fornuft i en varig udvidelse i antallet af sengepladser på de medicinske og intensive afdelinger.

Samtidig understreger hun, at det vil være helt urealistisk, at det danske sundhedsvæsen fast skulle have en overkapacitet, der er klar til at klare en

**Læs resten af artiklen på
arbejderen.dk**

ABONNÉR NU!
kun 100 kr om måneden

arbejderen.dk/abo

Fordi det ikke er lige meget, hvor du læser dine nyheder